

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYSTOMOJO BENDRADARBIAVIMO IR
HUMANITARINĖS PAGALBOS ĮSTATYMO NR. XII-311 7 IR 13 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO**
(toliau - įstatymo projektas)
(TAP-23-964)

Nr. NV-1842

Vilnius

Įvertinę įstatymo projekto atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas bei pasiūlymus.

1. Dėl įstatymo projekto 2 straipsniu naujai pildomos 13 straipsnio 4 dalies nuostatos numatančios, kad *Fondo lėšas taip pat sudaro lėšos gautos iš konfiskuoto turto realizavimo, jei tokia poveikio priemonė paskirta už šioje straipsnio dalyje nurodytuose įstatymuose ar atskiruose jų straipsniuose numatytus pažeidimus.*

1.1. Teikiamu įstatymo projektu yra siūloma nustatyti, kad lėšos gautos iš konfiskuoto turto realizavimo, jei tokia poveikio priemonė paskirta už Tarptautinių sankcijų įstatyme numatytus pažeidimus būtų naudojamos išskirtinai projektams, susijusiems su Ukrainos atstatymu. Jeigu įgyvendinant šią nuostatą turimas minty taip pat ir turtas, kuris priklausantis Rusijos piliečiams šiuo metu yra įšaldytas (tačiau ne konfiskuotas), pažymime, kad teikiamos įstatymo nuostatos šia imtimi negalės būti įgyvendinamos tol, kol nebus sukurtas teisinis mechanizmas dėl tokio turto konfiskavimo. Todėl, jeigu įstatymo projekto kontekste turimas minty taip pat ir šis turtas, visų pirma turi būti sukurtas teisinis reguliavimas tokio turto konfiskavimui, piniginių lėšų už jį gavimui ir tik tuomet turi būti kuriamas teisinis mechanizmas dėl tokių lėšų panaudojimo projektams, susijusiems su Ukrainos atstatymu.

1.2. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad derinimo pažymoje atsikertant į Finansų ministerijos pastabas yra nurodoma, kad konfiskuoto turto realizavimas bus vykdomas bendra tvarka pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gegužės 26 d. nutarimu Nr. 634 „Dėl Bešeimininkio, konfiskuoto, valstybės paveldėto, valstybei perduoto turto, daiktinių įrodymų, lobių ir radinių perdavimo, apskaitymo, saugojimo, realizavimo, grąžinimo ir pripažinimo atliekomis taisyklių patvirtinimo“ patvirtintas taisyklės (toliau – taisyklės). Pažymėtina, kad iš taisyklių preambulės matyti, *jog jos neįgyvendina Tarptautinių sankcijų įstatymo, todėl jų taikyti nebus teisinio pagrindo.* Todėl manytina, kad prireikus kartu turi būti teikiamos ir minėto įstatymo pataisos. Atitinkamai priėmus įstatymą, reikės papildyti minėtas taisyklės bei priimti kitus įgyvendinamuosius teisės aktus.

2. Įstatymo projekto 2 straipsniu naujai pildomoje 13 straipsnio 4 dalyje yra numatyta, kad šios lėšos bus naudojamos išskirtinai *projektams*, susijusiems su Ukrainos atstatymu. Pažymėtina, kad Vystomojo bendradarbiavimo ir humanitarinės pagalbos įstatymo 6 straipsnio 2 dalis numato ir kitus paramos teikimo būdus, o ne tik projektus - pvz. programos kaip techninė parama, deleguotasis bendradarbiavimas, pagalba valstybės partnerės prekybos sistemai vystyti, privačiam sektoriui plėtoti (įskaitant lengvatinių paskolų ir garantijų teikimą ir dalyvavimą valstybių partnerių privataus sektoriaus ūkio subjektuose) ir pilietinei visuomenei stiprinti, tarptautinių donorų lėšomis vykdomų projektų ir programų bendrasis finansavimas, taip pat per paramą biudžetui. Todėl siūlytina įvertinti ar turėtų būti apsiribojama tik parama projektais.

Taip pat šioje dalyje braukta nuostata „ar atskiruose jų straipsniuose“ kaip perteklinė prieš tai einančios nuostatos „nurodytuose įstatymuose“ atžvilgiu.

3. Atkreiptinas dėmesys, kad baudos, skirtos pagal Tarptautinių sankcijų įstatyme nustatytų tarptautinių sankcijų pažeidimus, pagal to paties įstatymo 18 straipsnio 1 dalį turi būti sumokamos į valstybės biudžetą. Pagal įstatymo projekto pakeitimus siūloma, kad baudų lėšos sudarytų Fondo lėšas. Siūlytume aiškiai nustatyti mechanizmą, ar minėtos piniginės lėšos iš pradžių pateks į valstybės biudžetą ir po to bus pervedamos Fondui, ar jos iš karto pateks į Fondą. Jeigu siekiama, kad šios lėšos patektų tiesiai į Fondą, kartu turi būti keičiama ir Tarptautinių sankcijų įstatymo 18 straipsnio 1 dalis.

4. Įstatymo projekto 3 straipsnio 2 dalis numato, kad Valstybinė mokesčių inspekcija prie FM ir Muitinės departamentas prie FM turi priimti šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus. Pažymėtina, kad minėta nuostata įtvirtinama tik tuomet, kai pačiame įstatyme yra numatyta pareiga atitinkamoms institucijoms priimti reikiamus teisės aktus, tuo tarpu šiame pakeitime naujų teisės aktų nėra numatyta. Jeigu turima minty, kad reikės suderinti galiojančius įgyvendinamuosius teisės aktus su pasikeitusiomis teisės aktų nuostatomis, tai išplauks iš bendrų teisėkūros principų ir atskiro pavedimo tam nereikia.

5. Įstatymo projekto 3 straipsnio 3 dalyje minimas susitarimas dėl Rusijos Federacijos agresijos prieš Ukrainą padarytos žalos atlyginimo. Pažymėtina, kad teisės aktuose negali būti menamų nuostatų, todėl turi būti nurodyti tokio susitarimo sudarymo duomenys - sudarymo data, šalys, tarp kurių toks susitarimas sudarytas ir pan. Taip pat stokoja teisinio aiškumo nuostata „pasiektas <..> susitarimas“. Siūlytina tikslinti.

6. Tikslintinas įstatymo projekto aiškinamojo rašto 13 punktas nurodant kiek reikės piniginių lėšų informacinių sistemų pakeitimams, tam, kad atliepti aiškinamojo rašto 13 punkte keliamą klausimą. Pažymėtina, kad dėl lėšų poreikio Seimas visuomet prašo Vyriausybės išvados (Seimo statuto 145 straipsnio 1 dalis), todėl šiuo atveju, Vyriausybei teikiant įstatymo projektą, negali būti situacijos, kad nebūtų informacijos apie papildomų lėšų poreikį įstatymui įgyvendinti.

Teisės grupės vyresnioji patarėja

Indrė Marija Baranauskienė